

> Retouradres Postbus 93144, 2509 AC Den Haag

Aan: de deelnemers van de marktconsultatie gehouden op 4 maart 2020

Inkoop Uitvoering Centrum EZK

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag

Postadres

Postbus 93144
2509 AC Den Haag

Behandeld door

Jos Arts
Projectleider mono-stromen
Jos.arts@rvo.nl

Onderwerp **Samenvatting marktconsultatie** afvalstromen fase 1

Ons kenmerk

Datum: 29 mei 2020

Bijlage(n)

Onderstaand treft u een samenvatting aan van de marktconsultatie afvalstromen gehouden bij creativevalley op 4 maart 2020 te Utrecht.

Onder grote belangstelling hebben de Rijksoverheid en het bedrijfsleven gesproken over de aanpak van afvalstromen, waarbij in het bijzonder een toelichting is gegeven op de aanbesteding van de diverse afvalstromen(restafval en mono-stromen).

INLEIDING:

De Rijksoverheid gaat vanaf 1 januari 2021* al haar mono-stromen (landelijk) rechtstreeks beleggen bij de verwerkers. (* *vanwege de COVID-19 situatie wordt de start datum 1 juli 2021*)

De aanvoer van de afvalstromen aan de verwerkers wordt door de Rijksoverheid zelfstandig ingericht.

DOEL:

De doelstelling is om her inzetbare grondstoffen doormiddel van recycling te creëren met de laagst mogelijke milieudruk. Voor de verbranding van het restafval is de milieudruk en de energieopbrengst het belangrijkste.

Het eerste deel (fase 1) van het Rijksafval wordt eind augustus 2020* Europees aanbesteed. Hierbij wordt ook gezocht naar lokale oplossingen.

(* *vanwege de COVID-19 situatie wordt de start datum 1 juli 2021*)

Het gaat om:

- Restafval
- Metaal
- Hout
- OWS VWS - Olie Water Slip en Vetten Water Slip.
- SWILL - categorie 3-materiaal (dierlijke bijproducten) en (gekookte) voedselresten
- GFT - Groente, Fruit en Tuinafval
- Bouw en sloop
- E-waste (Elektronisch afval)
- Glas
- Koffiebekers (karton)
- Vetten
- Koffiedrab / koffiedik
- (vervallen wordt afgevoerd met het papier)

- Citrusschillen
- Groenafval

DEFINITIE VAN FASE 1:

Algemeen:

Fase 1 afvalstromen; hierbij is de verwerkingstechniek (verbranding en/of recycling) en gegarandeerde afzet naar de markt van de grondstof op orde.

Restafval

- Restafval is het gedeelte van het bedrijfsafval dat overblijft nadat al het recyclebare afval is gescheiden.
- Restafval wordt in de regel verbrand waarbij de verbranding omgezet wordt naar energie en warmte.
- Het afval wat niet brandbaar is, zoals vliegas en bodemas, dienen grotendeels nuttig toegepast te worden.

Mono-stromen

- Recyclecontract(en) worden ingericht per mono-stroom met de laagst mogelijke milieu-impact, afhankelijk van de afzet zijn ook meerdere contracten mogelijk.
- De aanbidding van de mono-stroom (zuiverheid) bepaalt of dit rechtstreeks belegd kan worden bij een recycler of bij een bedrijf dat de stromen gaat uitselecteren.
- Rapportages per kwartaal naar de effectiviteit van de omzetting.
- De fase 1 mono-stromen krijgen maximaal een 3-jarig contract (plus 1 optie jaar) in verband met toekomstige ontwikkelingen
- Het specifiek verwerken van koffiedrab (lokaal), citrusschillen, GFB (groente, fruit en broodafval - lokaal) en groenvoorziening worden op wens van de klant facultatief ingevuld. Bij geen behoefte zal het worden aangeboden als SWILL.

CITAAT VAN DE DAG:

Een van de deelnemende bedrijven stelt: *"Al meer dan 25 jaar werken wij samen met onze opdrachtgevers en partners aan het hoogwaardig hergebruiken van materialen en bouwstoffen die vrijkomen bij onze projecten.*

Ons ingezamelde (sloop)afval wordt voor 99,45% weer nuttig toegepast. Dit is uniek in Nederland en hier zijn we trots op! Tegelijk nemen wij onze verantwoordelijkheid serieus en blijven we zoeken naar nieuwe innovaties en samenwerkingsmogelijkheden."

VRAAG en ANTWOORD:

- Recyclers en/of bedrijven die mono-stromen toepassen stellen specifieke eisen aan de kwaliteit van het materiaal en de wijze waarop deze wordt aangeleverd om de grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk te hergebruiken of te recyclen. Bijvoorbeeld door het sorteren van verschillende kwaliteiten binnen een mono-stroom en/of het minimaliseren van het transportvolume door het persen van balen. Voor wie ziet u deze rol weggelegd, voor de gecontracteerde recycler en/of het bedrijf dat de mono-stromen toepast, of voor de logistieke dienstverlener? Wat zijn hiervoor de redenen? Niet alle stappen in dit proces worden uitgevoerd door dezelfde partij. Kan een hoofdaannemer met verschillende onderaannemers inschrijven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

Het is aan de logistieke contractpartner om de aangeboden mono-stromen te transporteren naar de recycler. De Rijksoverheid maakt contracten met een eindverwerker of met een selectiebedrijf die aangeboden stoffen kan selecteren.

Er is dus geen rol weggelegd voor de logistieke partner om na te scheiden. Afhankelijk van de eisen van een recycler is het mogelijk om de aangeboden mono-stromen en restafval te persen naar balen. Het optimaliseren van het transport is aan de logistieke partner en als er geen restricties zijn dan mag er geperst worden. Het staat de logistieke partner vrij om zaken te doen met onderaannemers als deze maar voldoen aan de gestelde eisen die opgenomen zijn in het contract. De logistieke partner garandeert de continuïteit.

- De markt voor recycling en verwerking van mono-stromen is continu in beweging. Hoe gaat de Rijksoverheid om met deze veranderingen gedurende de contractperiode wanneer bijvoorbeeld een hoogwaardigere recyclingmethode beschikbaar komt bij een andere partij?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

Voor deze eerste fase is een contractduur van max 3 jaar opgenomen (optie 1 jaar verlengen) waardoor de Rijksoverheid na die periode opnieuw kan bekijken of er hoogwaardiger methode beschikbaar is.

De Rijksoverheid zal haar overeenkomsten met de recyclers respecteren en uitdienen tenzij de opdrachtnemer zich niet houdt aan de contractvoorwaarden.

- Verwerkers/recyclers vragen een hoeveelheid materiaal die vaak veel groter is dan de hoeveelheid die vrijkomt bij de rijksoverheid. De huidige afval partij heeft een rol in het op-bulken van materiaal om efficiënt te transporteren en om de gevraagde hoeveelheden te halen. Hoe gaat dit werken in het concept van Rijksoverheid? Accepteert Rijksoverheid inefficiëntie in ontdoener specifiek op-bulken en transporteren? Hoe gaat Rijksoverheid om met volume garanties.

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De Rijksoverheid gaat geen volumegaranties afgeven. Het is de doelstelling juist afval te voorkomen en niet te garanderen waardoor de Rijksoverheid aan de voorkomt actie onderneemt om meer circulair in te kopen. Bij de logistieke partner ligt de taak om de logistiek optimaal en efficiënt in te regelen. Bulken van afvalstromen is daarvan maar 1 voorbeeld.

- Technologische veranderingen in de recycling en verwerking van mono-stromen zorgen op dit moment nog regelmatig voor wijzigingen in aanlevervoorwaarden. In hoeverre bent u bereid om deze gewijzigde aanleveringsvoorwaarden gedurende de contractperiode te accepteren?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De Rijksoverheid zal gedurende het contract alles wat redelijk en billijk is accepteren.

- U benadrukt dat Rijksoverheid ter bevordering van de circulaire economie producten, gemaakt van de ingezamelde grondstoffen, terugkoopt en inzet binnen de Rijksoverheid. Welke garantie geeft Rijksoverheid voor wat betreft het inkopen van nieuwe producten gemaakt van gerecycled materiaal zoals koffiedik, plastic en koffiebekers? Geldt deze garantie ook wanneer deze producten duurder zijn dan producten gemaakt van niet-gerecyclede grondstoffen?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De Rijksoverheid gaat voor de eerste fase geen garanties geven om de gerecyclede grondstoffen/producten in te kopen. Deze fase kenmerkt zich als professionele verwerking en een gegarandeerde afzet.

De Rijksoverheid gaat ook mono-stromen op de markt zetten die nog niet professioneel verwerkt kunnen worden en/of geen afzet hebben. Die marktconsultatie zal later dit jaar plaatsvinden.

- Hoe wordt partnerschap beloond in de samenwerking?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De Rijksoverheid zal in haar overeenkomst betere prestaties voor recycling en lagere milieudruk belonen. Maar zal de bedrijven ook pro-actief meenemen in haar PR uitingen.

- Uniform afvalmanagement en afvalpreventie binnen de Rijksoverheid dragen bij aan het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen. Welke inspanningen hieromtrent verwacht u van de recyclers en/of bedrijven die deze mono-stromen toepassen?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

Van de recyclers wordt verwacht dat zij voldoen aan de gestelde recycleopbrengst (het liefst hoger) met een zo'n laagst mogelijke milieudruk.

- Sinaasappelschillen worden nu ingezameld als "voortgezet product afval", waardoor de residu schillen verwerkt kunnen worden tot veevoeder. Schillen mogen om deze reden niet gelijktijdig ingezameld worden met bijvoorbeeld Swill (cat 3 materiaal). Hoe kan Rijksoverheid een bijdrage leveren in one-stop inzameling om de kosten van logistiek zo efficiënt mogelijk te laten plaatsvinden?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

Op plaatsen waar dat mogelijk is zullen de citrusschillen apart worden ingezameld en aangeboden. Op plaatsen waar dat nog niet zo is ingeregeld of waar onvoldoende aanbod is zal het afgevoerd worden als GFT. GFT en SWILL worden beide apart aan de markt aangeboden.

- Rijksoverheid vereist in de huidige overeenkomst dat de mono-stroom op locatie niveau, datum, afvalstroom en kilogram gefactureerd en gerapporteerd wordt. Als in de nieuwe situatie partij 1 verantwoordelijk wordt voor de recycling van de mono-stroom en partij 2 verantwoordelijk is voor de landelijke logistiek. Van welke partij verwacht Rijksoverheid een correcte administratieve afhandeling van alle genoemde onderdelen naar de betreffende ondoener?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De logistieke partner zal de facturen van de verwerkingsbedrijven betalen en doorbelasten aan de facilitaire ondoener. De verwerkingsbedrijven leveren hun gevraagde performance aan bij de opdrachtgever.

- Als het volume van de totale opdracht hoger is dan de maximale capaciteit van een recycler, hoe gaat Rijksoverheid dan om met de extra kosten van transport en verwerking als onverhoopt een andere recycler moet worden gevonden?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De logistieke partner zal deze vraag en aanbod monitoren waardoor er geen onnodige ritten worden uitgevoerd. De Rijksoverheid zal haar aanbod afstemmen met de markt en mogelijk meerdere recyclers inzetten om haar aanbod te verwerken.

- Hoe gaat de recycler/bewerker als gelijkwaardige partner aansluiting krijgen op het inkoopbeleid van Rijksoverheid, zodat de hoogst mogelijke recyclingmethode gegarandeerd blijft?

Antwoord RIJKSOVERHEID:

De Rijksoverheid heeft een beoordelingstool ontwikkelt samen met RIVM wat ook gebruikt gaat worden om het contract te monitoren. De verwerkingsbedrijven leveren daarvoor de benodigde performance (KPI'n).

- Welke garanties kan Rijksoverheid geven om de verwerkers/inzamelaars te compenseren voor negatieve effecten van verandering van regelgeving in binnen- en buitenland.
Antwoord RIJKSOVERHEID:
De Rijksoverheid gaat het ondernemersrisico niet wegnemen. Dat is aan de opdrachtnemer. Mocht blijken dat de effecten dusdanig groot zijn waardoor de recycling niet meer kan plaatsvinden dan zal de Rijksoverheid haar verantwoordelijkheid nemen en zoeken naar een alternatieve verwerking.
- Hoe gaat u duurzaamheid beoordelen en belonen. Welke factoren spelen hierbij een rol. Is dat alleen een LCA op CO-2?
Antwoord RIJKSOVERHEID:
De Rijksoverheid heeft een beoordelingstool ontwikkelt samen met RIVM wat ook gebruikt gaat worden om het contract te monitoren. De verwerkingsbedrijven leveren daarvoor de benodigde performance (KPI'n).
De Rijksoverheid zal in haar overeenkomst betere prestaties voor recycling en lagere milieudruk belonen. Maar zal de bedrijven ook pro-actief meenemen in haar PR uitingen.
- Indien een recycler rechtstreeks met het team van Rijksoverheid een opdracht ontvangt zijn daar nog andere partijen zoals een externe regisseur bij betrokken en zo nee geldt dit voor de gehele looptijd van de overeenkomst?
Antwoord RIJKSOVERHEID:
De Rijksoverheid doet rechtsreeks zaken met de verwerker zonder tussenkomst van een regisseur.

Overzicht Afvalstromen 2019

Rijlabels ▼	Totaal in kg ▼
Restafval	16065633
Afvalwater	1200195
Banden/Rubber	162982
Bouw- en sloopafval	781315
Elektr(on)isch afval	322897
EPS	290
Folie/kunststoffen	697513
Gevaarlijk afval	126349
Glas	116592
Grond	39580
Hout	2153186
Houtmot	4890
Kartonnen bakers	490568
Koffiedik	212988
Kunststof	164282
Matrassen	596970
Metaal	267595
Microbiologisch afval	9780
Non Ferro	22760
ODP (over de datum producten)	58537
Overig	157254
Papier/Karton	19684
Puin	394200
Rubber	18200
Schroot	2008727
Straalgrit	12100
Swill	1940837
SZA	25555
Textiel	112460
Veegwerkzaamheden	69460
Vertrouwelijk afval	4559
Vetten	66957
Waterige pindasaus	89750
Witgoed	1940
Totaal	28416586